

AVRUPA'NIN AŞIRI SAĞ İLE SINAVI: AVUSTURYA

Hazel ÇAĞAN ELBİR

Analist

Analiz No : 2017 / 23

22.12.2017

Avrupada aşırı sağın yükseldiği, yabancı düşmanlığının arttığı, ırkçılığın ve dinci ayrıştırmanın güç kazandığı bir dönemde, Avusturya, aşırı sağ partiye iktidarı teslim eden bir ülke olmuştur. Bu durumun, Müslümanların ve bazı Avrupa devletlerinin tepkileri dışında Avrupa Birliği (AB) tarafından açıkça eleştirilmemesi dikkat çekicidir. Bilhassa sığınmacıların Avrupaya gelmeye başlamasıyla Avrupada yabancı düşmanlığı ve Müslüman karşıtlığı daha da fazla kendini göstermiştir ve bu durum her geçen gün artmaktadır. Avrupa son yıllarda milliyetçilik söylemleriyle yükseliş gösteren aşırı sağ partilerin desteklendiği bir kıta izlenimi uyandırmaktadır. Bu duruma Avrupa Birliğinin eskiden olduğu gibi net tavır koymaması endişe yaratmaktadır.

Hafta başından beri Avusturyadaki aşırı sağın iktidara gelmesi haberleri Avrupada yaşayan Türkleri, Müslümanları ve sığınmacıları endişelendirmektedir. Öyle ki Avusturyada yabancılara yönelik tartışmalı bir yasa henüz geçtiğimiz Kasım ayında yürürlüğe girmiştir. [1] Yasada sığınmacılar için sert cezalar öngören yasayı Avusturya İçişleri Bakanı Wolfgang Sobotka kamuoyu ile paylaşmıştır. Yasada dikkat çeken bir husus, sığınma başvurusu reddedilmiş fakat ülkeden ayrılmak istemeyenlerin ya da sınırdışı edilenlerin tekrar ülkeye girmeye çalışmaları halinde 15 bin Avroya kadar para cezasına çarptırılması öngörülmektedir. Nisan 2016da ise Avusturya polisinin sığınmacıları tutuklama, gözaltına alma ve sınır dışı etme yetkisi yasalasmıştır.[2] Avrupa Birliği üye ülkeleri ve Birleşmiş Milletler, Avusturyanın sığınmacılara yönelik katı düzenlemelerine eleştiri getirse de,[3] Avrupada aşırı sağ popülizminin giderek arttığını söylemek mümkündür. Öyle ki, geçtiğimiz hafta Cumartesi günü (16 Aralık 2017) Pragda sağ partilerin popülist liderleri bir araya gelmiştir.[4] Toplantıya Avrupa Parlamentosundaki Özgürlükler ve Uluslar Avrupası (ENF) üyesi partilerin liderleri davet edilmiştir. Toplantıya Almanya sağ partisi Almanya için Alternatif katılmamıştır. Fransadan Ulusal Cephenin lideri Marine Le Pen ve Hollandadan Özgürlük Partisi lideri Geert Wildersin de katıldığı zirveye ev sahipliği yapan isim ise Çek Cumhuriyetinden Özgürlük ve Doğrudan Demokrasi Partisi lideri Tomio

Okamuradır. Okamura, camilerin etrafında domuz gezdirilmesi çağrısı ve Çek Cumhuriyetinde Müslümanlardan alışveriş yapılmaması gerektiğini içeren sosyal medya paylaşımları ile bilinmektedir.[5] Okamura, söz konusu toplantıda ırkçı ve Müslüman karşıtı söylemlerini daha da ileri götürerek, Avrupanın Müslüman kolonileşmesi tehlikesi altında olduğunu iddia etmiştir. Küresel terörizm ile İslamı ilişkilendiren sloganlar eşliğinde düzenlenen toplantı binlerce kişi tarafından protesto edilmiştir.[6]

Avusturyada yapılan son parlamento seçimlerinde dünyanın en genç lideri olarak seçilen Sebastian Kurzun liderliğindeki Halk Partisi (ÖVP) oyların %31.6sını almıştır. Koalisyonun diğer partisi aşırı sağcı Avusturya için Özgürlük Partisi (FPÖ) ise %26 oranında oy almıştır. Avusturya hükümeti önümüzdeki dönemde göç politikalarını daha da sertleştirme vaadi bulunmaktadır. Ayrıca hükümet, Türkiyenin AB üyeliğinin karşısında durduklarını da açıklamıştır. ÖVP ve FPÖ önümüzdeki 5 yıllık dönemde ülkenin toplumsal yapısının güçlendirilmesine ve Avusturya halkının ihtiyaç duyduğu değişim ve dönüşümün sağlanması için çalışacaklarına ilişkin bir basın açıklaması yapmıştır.[7] Günümüzde Avrupada durum böyleyken 17 yıl önce FPÖ, ÖVP ile koalisyon hükümeti kurmuş ve Avrupa hükümetleri Avusturyaya diplomatik yaptırım uygulamıştı.[8] Ancak ne Avrupa ülkelerinin ne de Avusturyanın diğer ortaklarının sesinin eskisi kadar gür çıkmaması da dikkat çekicidir. Örnek olarak geçmişte FPÖ'nün oylarının artması karşısında bile tepki ortaya koyan İsrail Dışişleri Bakanı David Levi, İsrailin Avusturya ile ilişkilerini kesebileceğine dair açıklama yapmıştı. Benzer bir şekilde AB, Avusturyada güçlenen aşırı sağ karşısında dehşete düştüğünü ifade etmişti. Ancak günümüzde artık bu tür tepkilerin geçerli olmadığı görülmektedir. Bu kez, 19 Aralık 2017 tarihinde İsrail, Avusturya ile ilişkilerini devam ettireceğini açıklamıştır.[9] Dahası, İngiliz ve İrlandalı liderler ve Avrupa Parlamentosu Başkanı Antonio Tajani Avusturyadaki söz konusu koalisyonu ilk tebrik edenler arasındadır.[10] Benzer şekilde, Avrupa Birliği Zirvesi Başkanı Donald Tusk da Avusturyada yeni kurulan hükümeti En sıcak duygularla tebrik ettiğini[11] belirtmiştir. Ancak sığınmacılarla ilgili alınan topluluk kararları ile çelişme durumunda bu durumun sorun oluşturacağı da akademisyenler tarafından ifade edilmiştir. Kaygı duyanlar arasında Almanyadaki sol parti SPD, Kurzun Macaristandaki aşırı sağ hükümeti ile olan bağını, Avusturya-Macaristan geri döndü sözleriyle ifade etmiştir. İtalya ise Avusturyada aşırı sağın iktidara gelmesinin iyi bir haber olmadığını belirtmiştir. Dünya Yahudi Kongresi de Avusturyadaki aşırı sağ iktidarına tepkisini ortaya koyanlardandır. Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı da 17 Aralıkta Avusturyada yeni kurulan hükümetin programında ABnin Türkiye ile müzakereleri kesmesi ve bu amaçla müttefikler sağlaması ile ilgili olarak, bu düşünce hayata geçtiği takdirde mütekabiliyet ilkesi çerçevesinde layıkıyla karşılık bulacağını ifade eden bir açıklama yapmıştır.[12]

Günümüzde Avusturyada tekrar güçlenen aşırı sağ partiler ve bu durumun doğurduğu yabancı karşıtı popülist söylemler, hem Almanyanın hem Yahudilerin hem de dünyanın kâbusu olan Nazi zihniyetinin devamı niteliğindedir. Nazizmin doğuşunda önemli bir role sahip olan Avusturya, bugün Avrupadaki sağ popülizm rüzgarında ve yabancı düşmanlığında yeni bir açılım yapmaktadır. Tehlikenin varlığı son derece tedirgin edicidir. Daha da kaygılandırıcı, düşmanca olan bu gelişmeye, uluslararası örgütler ve aktörler tarafından on yedi yıl önce olduğu gibi net bir tavırla karşı çıkılmamasıdır. Bu durum Avrupada yaşamaya çalışan sığınmacılar için korkutucu bir hal almıştır. Avrupada yaşayan

Türkler ve Müslümanlar için de çok farklı bir durum yoktur. Avrupa terör konusundaki kaygılarını her fırsatta vurgulamaktadır, ama aşırı sağ hareketlerin yükselmesiyle yaratılan ve görülmek istenmeyen terör; ayrıştırıcı, dışlayıcı ve aşağılayıcı zihniyetleri güçlendirmektedir.

[1] "Avusturya'da tartışmalı yabancılar yasası yürürlükte", *Anadolu Ajansı*, 1 Kasım 2017, <http://aa.com.tr/tr/dunya/avusturya-da-tartismali-yabancilar-yasasi-yururlukte/953730>

[2] "Avusturya'da sığınmacı karşıtı tasarı yasalaştı", *Anadolu Ajansı*, 27 Nisan 2016, <http://aa.com.tr/tr/dunya/avusturyada-siginmaci-karsiti-tasari-yasalasti/562710>

[3] "Avusturya eleştirilerin odağında", *Deutsche Welle*, 28 Nisan 2016, <http://www.dw.com/tr/avusturya-ele%C5%9Ftirilerin-oda%C4%9F%C4%B1nda/a-19223204>

[4] "Sağ Popülist Liderler Pragda Buluştu", *Avrasya İncelemeleri Merkezi- AVİM*, 18 Aralık 2017, <http://avim.org.tr/tr/Bulten/SAG-POPULIST-LIDERLER-PRAG-DA-BULUSTU>

[5] "Milyarder politikacı sandıktan birinci çıktı", *Milliyet*, 23 Ekim 2017, <http://www.milliyet.com.tr/milyarder-politikaci-sandiktan-dunya-2541945/>

[6] "Prag'da aşırı sağcı liderler zirvesi", *Euronews*, 16 Aralık 2017, <http://tr.euronews.com/2017/12/16/prag-ta-asiri-sagci-liderler-zirvesi>

[7] "Avusturya'da aşırı sağ beş yıl iktidar ortağı", *CNN Türk*, 26 Aralık 2017, <https://www.cnnturk.com/dunya/avusturyada-asiri-sag-bes-yil-iktidar-ortagi>

[8] "EU silent on Austria's 'pro-Europe' far-right in cabinet", *EUobserver*, 18 Aralık 2017, <https://euobserver.com/political/140340>.

[9] "Israel to maintain ties with Austrian government despite far-right ministers", *Ynetnews*, <https://www.ynetnews.com/articles/0,7340,L-5058998,00.html>.

[10] "Far right enters government in Austria", *EUobserver*, 18 Aralık 2017, <https://euobserver.com/elections/140330>.

[11] "AB Liderler Zirvesinin Alman Basınına Yansıması *AVİM Avrasya İncelemeleri Merkezi - AVİM, 19 Aralık 2017, <http://avim.org.tr/tr/Bulten/AB-LIDERLER-ZIRVESININ-ALMAN-BASININA-YANSIMASI>.

[12] "No: 387, 17 Aralık 2017, Avusturyada yeni kurulan Hükümetin programında ABnin Türkiyeyle müzakereleri kesmesi ve bunun için müttefikler aranacağı yolundaki ifade hk.", *T.C. Dışişleri Bakanlığı Güncel Açıklamalar*, Aralık 17, 2017, http://www.mfa.gov.tr/no_387_avusturyada-yeni-kurulan-hukümetin-programında-abnin-türkiyeyle-muzakereleri-kesmesi-icin-muttefikler-aranacağı-yolundaki-ifade-hk.tr.mfa

Yazar Hakkında :

Hazel Çağan-Elbir AVİM'de analist olarak çalışmaktadır. Çağan-Elbir, Atılım Üniversitesi Politik Ekonomi bölümünde doktora çalışmalarına devam etmektedir.

Atıfta bulunmak için: ELBİR, Hazel ÇAĞAN. 2026. "AVRUPA'NIN AŞIRI SAĞ İLE SINAVI: AVUSTURYA." *Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Analiz No.2017 / 23. Aralık 22. Erişim Mayıs 20, 2026.* <https://avimbulten.org/tr/Analiz/AVRUPA-NIN-ASIRI-SAG-ILE-SINAVI-AVUSTURYA>

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE

Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax:** +90 (312) 438 50 26

@avimorgtr

<https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi>

E-Posta: info@avim.org.tr

<http://avim.org.tr>

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır